

Рішення
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» прийняла рішення про присудження Торчинюку Вадиму Георгійовичу ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» на підставі прилюдного захисту дисертації Публічно-управлінський концепт здійснення правосуддя в умовах децентралізації влади» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

«15» лютого 2024 року.

Торчинюк Вадим Георгійович народився 10 серпня 1973 року в м. Луцьку Волинської області. Громадянин України.

Відомості про освіту:

У 1990 році здобув загальну повну середню освіту в загальноосвітній школі I-III ступенів м. Луцьк.

У 1990 році вступив до Луцького індустріального інституту, який закінчив у 1995 році та отримав диплом спеціаліста за спеціальністю «Автомобілі та автомобільне господарство».

У 1995 році прийнятий на посаду головного механіка ДВПК «Квазар», у 1996 році переведений на посаду менеджера, а у січні 1997 року – на посаду комерційного директора ДВПК «Квазар». У січні 2000 року звільнений з посади у зв'язку із ліквідацією ДВПК «Квазар».

У вересні 2001 р. поступив у Волинський державний університет ім. Л. Українки на заочну форму навчання, й у 2004 році закінчив навчання і отримав диплом спеціаліста за спеціальністю «Право і правознавство». У 2004 році вступив до Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого на заочну форму навчання, й у 2006 році завершив навчання і отримав диплом спеціаліста за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію «юрист».

У 2004 році прийнятий на посаду юрисконсульта юридичного відділу ТОВ «СМП». З грудня 2009 року – начальник юридичного відділу ТОВ. В квітні 2012 р. призначений суддею Господарського суду Рівненської області. У квітні 2014 року рішенням зборів суддів Господарського суду Рівненської області призначений головою Господарського суду Рівненської області.

Розлучений. Виховує 5 дітей.

Наукова діяльність

З 2019 року аспірант кафедри права та європейської інтеграції Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, з 2021 року по 2023 рік – аспірант кафедри державного управління і місцевого

самоврядування ННІ Державного управління НТУ «Дніпровська політехніка».

Дисертацію виконано на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування ННІ Державного управління НТУ «Дніпровська політехніка».

Науковий керівник – Баштанник Віталій Володимирович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»..

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті в наукових фахових виданнях України, 2 статті у науково-метричній базі (WoS), 1 стаття у зарубіжному виданні, 1 розділ у колективній монографії, а також 13 тез доповідей на науково-практичних конференціях:

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

БОРОДІН ЄВГЕНІЙ ІВАНОВИЧ, доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, директор ННІ державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Оцінка позитивна без зауважень.

ЛИПОВСЬКА НАТАЛІЯ АНАТОЛІЇВНА, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Оцінка позитивна із зауваженнями.

1. Погоджуючись з висновком автора, що «в сучасних умовах державне управління не змінюється на модерну форму – «публічне управління», а продовжує виступати єдиним унормованим процесом» (с.35), викликає заперечення наступне твердження автора, що «Об'єктна сфера нового публічного управління (New public management) не змінює суб'єктності публічноуправлінської діяльності», адже на наш погляд, саме в системі публічного управління структури громадянського суспільства мають набути статусу дієвого суб'єкта.

2. Не можна не погодитись з представленим на с.44 поглядом автора на «очевидні переваги інтегрованої системи правосуддя». При цьому доцільно було б, на наш погляд, показати можливості впливу на неї самоврядних структур, зокрема згаданої автором адвокатури.

3. На с. 70 автор наводить термін «маргіналізовані громади», який, унаслідок своєї неоднозначності, мав бути конкретизованим у тексті роботи.

4. На с. 77 автор наводить два словосполучення «Інституціональний паритет» та «Інституційний паритет». Доцільно було б зупинитися на одному з них, адже вони мають різне змістовне навантаження.

5. Обгрунтовуючи ідею методу функціонального аналізу судової системи, доцільно було б визначити суб'єкта такого аналізу.

ХОЖИЛО ІРИНА ІВАНІВНА, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого

самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Оцінка позитивна із зауваженнями:

1) У підрозділі 3.1 «Реформа децентралізації і формування публічноуправлінського концепту здійснення правосуддя» дисертант візуалізує загальну структуру публічноуправлінського концепту здійснення правосуддя (рис.3.1). Але, на мою думку, надана схема має занадто універсальний характер і їй бракує кореляції з предметом дослідження.

2) Бажано було б у розділі 2 «Методологічні основи реалізації публічноуправлінського концепту правосуддя» при описі теоретичної моделі інституційного паритету здійснення правосуддя – модель рівних можливостей (авторська розробка, рис.2.1) більш ґрунтовно розкрити зміст гуманізаційної компоненти даної моделі.

В якості наукової дискусії хотілося б почути від дисертанта відповіді на такі питання:

1) Чому для дослідження зарубіжного досвіду впровадження децентралізованого правосуддя Ви обрали саме досвід сполученого Королівства, а не інших країн ЄС?

2) В Україні судова влада організовується на засадах гуманізації і адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Яким чином даний аспект представлений у Вашій роботі?

АКІМОВА ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА, доктор наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва, Національний університет водного господарства та природокористування. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Відповідно до вимог проведення наукових досліджень у дисертаціях галузі знань «Публічне управління та адміністрування» у кваліфікаційній роботі В. Г. Торчинюка (підрозділ 1.1) здійснено розробку теоретичної моделі формалізації публічноуправлінського концепту здійснення правосуддя. На основі такого підходу дисертант обґрунтовує сутність правосуддя, що на його думку визначально полягає у максимальному захисті й забезпеченні прав і свобод людини, правопорядку і державної безпеки, суспільних потреб та державних інтересів. Особливу роль правосуддя відіграє у процесі системних реформ, щоправда, при цьому змінюється формат суспільних відносин, може утворюватися ситуація інституціональної суперечності концепту гуманізму і верховенства права. Такий підхід, можливо є, правильним, проте в дисертації важливо було не лише сформулювати теоретичний концепт, а й екстаполювати його на практичну діяльність органів влади в системі правосуддя, тим більше, що система судової влади як складова державної влади має потребу не лише в нормативно-правовій детермінації, а в інституційно-парадигмальному наповненні своєї діяльності. Так само важливо було деталізувати авторські пропозиції, а не обмежитися наведенням переліку принципів управління.

2. Позитивно оцінюючи наукову новизну дисертаційної роботи в частині загального аналізу проблематики публічного управління, разом з тим,

незрозумілим є дослідницький підхід до визначення публічного управління на основі системного підходу у контексті предмету дослідження (рис. 1.3). Загалом, погоджуюся із композицією автора загальних складників системи публічного управління, проте не підтримую тезу щодо доцільності ствердження самого концепту публічного управління в сучасному науковому обґрунтуванні конституційних реформ. Позиція автора щодо певної дихотомічної конструкції «Old public management – New public management» є певним відступом від загалом новаторського підходу дисертанта у методологічній площині дисертації. Втім, зважаючи на сучасну наукову дискусію щодо самого поняття «публічний» дисертант загалом правильно визначає проблемні сфери категоріального закріплення в нормативно-правових актах базових понять, його пропозиції потребують більшої деталізації.

3. Дисертант детально характеризує нормативно-правове забезпечення здійснення правосуддя, наводить важливі характеристики, що дійсно показують проблемність сучасного регулювання в системі правосуддя. Разом з тим, у роботі превалює науково-критичний підхід щодо окремих процесів у сфері реалізації положень судової реформи. Правомірно акцентуючи увагу на суперечностях сучасного регулювання в системі правосуддя, В. Г. Торчинюку доцільно було при обґрунтуванні власних пропозицій щодо функціональної моделі правосуддя (рис. 1.5) та конституційного змісту визначення поняття «правосуддя» (рис. 1.6) не лише надати авторське трактування базових понять, а насамперед проаналізувати, у чому проблемність інституційної кризи системи правосуддя.

4. Підтримую дисертанта в частині формулювання авторських пропозицій на основі концепту національної стійкості, аргументації понять правосуддя як фактору політичної стійкості та соціальної стійкості. Ці положення варто було розвинути в окремий підрозділ, а не лише позначити у тексті. Так само дотично подано важливу проблему та шляхи її вирішення – проведення реформи децентралізації та її зв'язок із конституційною реформою у сфері правосуддя. Дисертант логічно пояснив на основі аналізу нормативної бази проблемність реалізації реформи децентралізації, проаналізував зарубіжний досвід, проте іноді вживає суперечливі фрази, на зразок «фрагментована реалізація базових конституційних цінностей державотворення». Так само визначення автора «публічноуправлінський концепт здійснення правосуддя визначений як система принципів, норм і процедур, які забезпечують ефективне та справедливе правосуддя на основі сучасних адміністративних режимів, що запроваджені або можуть бути запроваджені на основі чинного законодавства (виключно у правовому полі норм Конституції України та законів України)» (підрозділ 1.3) мало бути розвинуто у спеціальний формат дослідження в роботі.

5. Важливим результатом дисертаційної роботи є формалізація Публічноуправлінський концепт здійснення правосуддя у форматі теорії справедливості Д. Ролза. За певної критики авторського підходу у цьому напрямі, позначеної чіткою власною позицією дисертанта щодо принципу

справедливості, вважаємо за доцільне загалом підтримати авторський алгоритм впровадження методології Д. Ролза та інших дослідників, що забезпечило автору можливість сформулювати самостійну авторську концепцію справедливого правосуддя і науково правильно сформулювати самостійне визначення змісту феномену «справедливе правосуддя». При цьому дисертанту варто у подальших дослідженнях уникати надмірної категоричності у висновках щодо доцільності (недоцільності) застосування окремих методологічних положень інших науковців.

6. Авторський доробок у формуванні теоретичного підґрунтя справедливого правосуддя доповнює запропонована теоретична модель інституційного паритету здійснення правосуддя – модель рівних можливостей (Model of Equal Opportunities – МЕО) (рис. 2.1). Такий підхід автора є новим напрямом в дослідженні сучасних проблем державного управління. Дисертанту варто було концептуалізувати такий авторський підхід, що доповнило б попередні авторські методологічні розробки.

ПОМАЗА-ПОНОМАРЕНКО АЛІНА ЛЕОНІДІВНА, доктор наук з державного управління, старший дослідник, начальник наукового відділу проблем державної безпеки навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України ДСНС України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Дисертант зосередив увагу і, на нашу думку, добре впорався з завданням «охарактеризувати наявні наукові підходи щодо публічноуправлінського концепту здійснення правосуддя у предметному полі галузі знань «Публічне управління та адміністрування»». На підставі цього було розроблено комплекс засобів удосконалення механізмів публічного управління щодо забезпечення функцій держави у сфері діяльності органів влади в системі правосуддя. Проте надмірна деталізація окремих складових розвитку системи публічного правосуддя переобтяжила зміст теоретичного аналізу системи правосуддя і вийшла за межі предметного поля. У той самий час, твердження дисертанта щодо об'єктна сфера нового публічного управління (New public management), яка не змінює суб'єктності публічноуправлінської діяльності, а акцентує увагу на державному секторі, у межах якого відбуваються додаткові зміни переходу від бюрократичного управління до гнучкого, ефективного та громадянсько-орієнтованого управління (розділ 1) – є дискусійним питанням. У такому підході автор мав пояснити, на чому базується дослідницький підхід щодо ролі і місця системи правосуддя в умовах правового режиму воєнного стану як особливого адміністративного режиму. Варто було доповнити аналіз проблеми реалізації принципів New public management як у контексті предмету дослідження, так і й у поєднанні із загальними тенденціями розвитку сучасної моделі державної влади.

2. У другому розділі дисертації автор зосереджує увагу на екзистенційному змісті власної дослідницької парадигми. Так, дисертант досить вдало подав композиційно побудовану дослідницьку модель справедливого правосуддя на засадах теорії справедливості Д. Ролза та інших

дослідників, акцентує увагу на раціональному концепті правосуддя і визначає принципи рівності основних свобод і принцип відмінності як основи такого концепту. При цьому дисертант вірно трактує сучасні тенденції у формуванні основи публічного управління, але наведені аргументи є дуже лаконічними, при їх аналізі важко зрозуміти кінцеву мету такої формалізації. Варто було присвятити цьому питанню окремий підрозділ, а не обмежитися лише констатацією власних положень. І при цьому уникати певних апріорних істин, які є загальновідомі.

3. Крім того, у розділі 2 дисертант подає науково затребувану теоретичну модель інституційного паритету здійснення правосуддя – модель рівних можливостей (Model of Equal Opportunities – МЕО). Загалом, така теоретична модель є важливим результатом дисертаційного дослідження, яка, на наш погляд, мала знайти більше місця у висновках і новизні роботи.

При цьому вважаємо, що таку модель варто доповнити такими елементами як «соціальний зміст правосуддя» і «гуманізаційна складова правосуддя», що ймовірно суттєво доповнили б авторську модель.

4. Дисертаційна робота містить значний масив як теоретичного аналізу наукових підходів, так і власного авторського дослідницького матеріалу. При цьому автор досить часто подає окремі авторські новації досить описово, хоча сама постановка проблеми може носити дискусійний характер. Так, автор обґрунтовує організаційно-функціональний зміст публічно-управлінського концепту правосуддя в умовах децентралізації, наводить власну аргументацію по цьому напрямку, формулює важливі висновки саме у сфері публічного управління. Разом із тим, варто було пояснити більш чітко авторську позицію щодо проблеми децентралізації державної влади, запропонувати власний формат реформи децентралізації. Так само було важливо навести більш широкий аналіз наукових розробок з питань децентралізованого управління, уникаючи в окремих моментах евристичного стилю дослідження.

5. Загалом, дисертаційна робота містить значну кількість авторських розробок на рівні концептуальних положень, розміщених у всіх розділах роботи. Такі пропозиції і наукові розвідки автора є оригінальними у науковому змісті, композиційно правильними і вадливими для галузі знань публічного управління. Проте їх певна стохастичність і скорочення пояснень до схем, моделей і концепцій (хоча і виправданих обсягом) не є виправданою. У подальшому так дослідження варто формувати у чіткій методологічній послідовності.

Результати відкритого голосування:

«За»	– 5 членів ради;
«Проти»	– немає;
недійсних бюлетенів	– немає.

**СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» УХВАЛИЛА:**

1. Дисертація Торчинюка Вадима Георгійовича на тему «Публічно-управлінський концепт здійснення правосуддя в умовах децентралізації влади», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», є завершеним самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

2. Присудити Торчинюку Вадиму Георгійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

3. Рішення разової спеціалізованої вченої ради затвердити й передати до відділу аспірантури і докторантури Університету.

4. Відділу аспірантури і докторантури Університету підготувати Наказ про видачу Торчинюку Вадиму Георгійовичу диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

На підставі результатів відкритого голосування та прийнятого рішення спеціалізована вчена рада присуджує Торчинюку Вадиму Георгійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

**Голова спеціалізованої вченої ради
доктор історичних наук, професор**

С. Бородин
Євгеній БОРОДІН